

TÜRKİYE OTOMOTİV YAN SANAYİ MECLİSİ

Tarih	5 Haziran 2015
Saat	14.00
Yer	TOBB İstanbul Hizmet Binası, İstanbul
Toplam Katılım	13 Kişi

GÜNDEM

1. VIII. Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası hakkında bilgilendirme
2. Otomotiv sektöründeki güncel gelişmeler
3. Eş değer parça uygulaması hakkında değerlendirme
4. TSE Test pisti ve Ar-Ge Merkezleri hakkında bilgilendirme ve değerlendirme
5. İşçi direnişleri hakkında bilgilendirme

Hazırlayan: Burçin ÖZENDER
TOBB Türkiye Sektör Meclisleri Müdürlüğü

Türkiye Otomotiv Yan Sanayi Meclisi toplantısı, Meclis Başkanı Ahmet Bayraktar başkanlığında sektörü etkileyen güncel konuları görüşmek üzere, kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey temsilcilerinin de katılımıyla 5 Haziran 2015 tarihinde TOBB İstanbul Hizmet Binasında gerçekleştirilmiştir.

1. VIII. Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası Hakkında Bilgilendirme

Meclis Başkan Yardımcısı Yunus Çiftçi tarafından, 21 Nisan 2015 tarihinde Başbakan ve ilgili Bakanların katılımlarıyla gerçekleştirilen VIII. Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası'nda Otomotiv Yan Sanayi Meclisinin sunmuş olduğu sektör sorunları hakkında Meclis Üyelerine bilgilendirme ve açıklamalarda bulunmuştur:

Sorun 1

Organize Sanayi Bölgelerinin (OSB) altyapı yatırımlarından kaynaklı KDV yükünün yarattığı sorunlar

KDV yükünün Türkiye'deki tüm organize sanayi bölgelerinin sorunu olduğunu belirten Çiftçi, özellikle batı bölgelerindeki OSB'lerin altyapılarının sanayicilerin kendi kaynaklarından karşılandığını belirterek, ödenen yüzde 18'lik KDV'nin de daha sonra mahsup edilemediğine değinmiştir. Bu hususun büyük bir finans kaynağı olarak sanayicinin veya sanayicinin mensubu olduğu organizasyonun üzerinde önemli bir maliyet unsuru oluşturduğunu vurgulamıştır. Ayrıca, OSB'lerin yalnızca kendi bölgelerinin alt yapıları değil çevrelerinin de alt yapı çalışmalarını üstlendiklerini belirten Çiftçi, bulundukları bu tür katkılar nedeniyle bile KDV'den muaf tutulma taleplerinin devam edeceğini belirtmiştir.

Sorun 2

Organize Sanayi Bölgelerindeki emlak vergisinin yüksekliliği

Türkiye genelindeki yerel yönetimler Organize Sanayi Bölgeleri dışındaki bölgelerde fiyatları makul belirlediklerini ancak hiçbir altyapı hizmeti vermemelerine rağmen, en yüksek emlak vergisini OSB ve sanayi tesislerinden tahsil edildiğini ifade etmiştir. Sektör olarak bu konuyu 4-5 senedir dile getirdiklerini ve bu sene ilk defa ciddi bir şekilde VIII. Türkiye Sektörel Ekonomi Şurası'ndan birkaç gün sonra olumlu reaksiyon aldıklarını belirtmiştir. Şura'da Başbakan'ın komisyonlardan geçen OSB'lerin emlak rayiç değerlerine sınır getirilmesi kanun taslağının çalışmalarının Meclis açıldığı dönem tamamlanacağı sözünü verdiğini paylaşmıştır.

Sorun 3

Sanayinin rekabet gücünün göreceli olarak azalması

Dünyanın pek çok ülkesinde Türkiye ile eşit parçalar yapan aynı pazarlara hitap eden girdi maliyetleri daha düşük olan ülkeler olduğunu paylaşan Çiftçi, Çin, Hindistan gibi söz konusu ülkelerin hem sanayilerini desteklediklerini hem de dolaylı alınan vergi ve payların sanayicinin yararına azaltıldığını belirtmiştir. Ancak, Türkiye’de benzer giderlerin TRT payı, perakende satış hizmeti bedeli ve belediye payı gibi giderlerin sanayiciye önemli ek maliyet yarattığını belirtmiştir. Şura’da bu konuyu da dile getirdiklerini belirten Çiftçi, bu hususta da iyi bir çalışma yapılacağını, iyileşme olacağını ümit ettiklerini ifade etmiştir.

Sorun 4

Yan sanayinin bağımlı olmasından dolayı yaşanan sorunlar

Yan sanayinin tabi olduğu tüm kuralların (fiyat, kalite, lojistik, finansman) ana sanayi tarafından belirlendiğini belirten Çiftçi, bir de yan sanayiye uzun vadeli işbirliği güvencesi verilmediğinde yatırım yapma ve büyüme imkanının sınırlı kaldığından bahsetmiştir. Yan sanayinin gelişimi için ana ve yan sanayi ilişkilerinin düzenlenmesinin ve uzun vadeli işbirliklerinin güvencesinin sağlanmasının önemine değinen Çiftçi, Bilim Sanayi ve Teknoloji bakanına bu konuyu pek çok toplantıda dile getirdiklerini ve Bakanın da konuyla ilgili çalışmalar yaparak özellikle yan sanayiye önem verdiklerini belirttiği hususunu paylaşmıştır.

Meclis Başkanı Ahmet Bayraktar, 8 Nisan 2015 tarihinde Oda-Borsaların sorunlarının sunuşunun gerçekleştirildiği VIII. Ticaret ve Sanayi Şurası hakkında da bilgilendirmelerde bulunmuştur. Söz konusu Şura’da ağırlıklı olarak bölgesel konuların, OSB’ler ile ilgili konuların ve teşvikler ile ilgili hususların ifade edildiğini belirten Bayraktar, üretim ve istihdamın desteklenmesi konusunda çalışmalar görüldüğünü Meclis Üyeleri ile paylaşmıştır.

2. Otomotiv Sektöründeki Güncel Gelişmeler

Meclis Başkanı Ahmet Bayraktar, Bilim Sanayi ve Teknoloji bakanının katılımıyla gerçekleştirilen TOSB Otomotiv Yan Sanayi İhtisas OSB’nin Genel Kurulunda dile getirilen hususları paylaşmıştır. İşletme sermayesini firmaların güçlendirmesi için hissedarların şirketlerine verecekleri paranın, borçların vergiden muaf tutulması gibi teşvikin getirileceği hususunu dile getirmiştir.

Başkan Yardımcısı Yunus Çiftçi, söz konusu Genel Kurulda bakan tarafından dile getirilen bir başka hususun, Türkiye Sanayi Strateji Belgesi’ne ilişkin olduğunu belirtmiş, temel 9 maddeden oluşan belgenin yan sanayiye geliştirmeye yönelik bir strateji öngörüldüğünü ve çeşitli araçlar ile desteklenmesi planlandığından bahsetmiştir. Bunlardan bir tanesinin öz

sermayeyle finansman yapıldığı zaman öz sermayeye teşvik getirilmesi olduğunu ifade etmiştir.

Toplantıda ayrıca, Meclis Üyeleri tarafından OSB'lerdeki binaların bölünerek kiralanamayacağına dair yayımlanan yönetmelik görüşülmüştür. Buna göre OSB'lerdeki her sanayi parselin ancak bütün olarak (tek parça) kiralanabileceği ifade edilmiştir. Bir parselde birden fazla kiracı olamaz hükmünün yer aldığı, bu sorunun giderilmesi için TOBB Yönetim Kurulu'nun girişimde bulunması önerilmiştir. Son dönemde çok büyük bir problem olarak görünmediğinin ancak ileriki dönemde örneğin işi bırakan bir şirket olduğunda binanın bir bölümünün kiralanma ihtiyacı doğduğu vakit sıkıntılarla karşılaşılabilceği ve bu durumun önemli bir husus olduğu dile getirilmiştir.

Toplantıda, ihracatçı imalatçı firmaların, gümrükten geçirdikleri ürünlere ödedikleri KDV'leri ay sonunda geri alamadıkları hususu istişare edilmiştir. KDV alacaklarının birikiyor olmasının işletme sermayesi ve finansman kaybına yol açtığı görüşülmüştür. Bu konunun birçok kez Maliye bakanına, Bilim Sanayi ve Teknoloji bakanına anlattıklarını belirten Meclis Başkanı, %100 kayıt içinde bulunan otomotiv sektöründe ihracatçı imalatçılar üzerinde büyük bir yük olduğunu vurgulamıştır.

TAYSAD Genel Sekreteri Süheyl Baybalı ve Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği Genel Sekreter Yardımcısı Tansu Sinağ, otomotiv sektöründeki güncel gelişmelere ilişkin bilgi ve değerlendirmelerde bulunmuşlardır.

TAYSAD'ın son çalışması hakkında gelişmeleri aktarmış, bu çalışmanın otomotiv tedarik sanayine özel olarak yapılmakta olan, önümüzdeki dönemdeki teknolojilerin neler olacağını, araç teknolojisinin nereye doğru gitmekte olduğunu ve yeni teknolojilere göre Türk tedarik sanayinin kendisini tekrar o teknolojileri sahiplenmesi için nasıl yapılanması gerektiği hususlarından yola çıkılarak hazırlanan bir çalışma olduğunu ifade etmiştir. Söz konusu raporun sektörün tüm paydaşları ile paylaşılacağı bilgisini aktarmıştır.

Eşdeğer parça uygulamasına ilişkin değerlendirmelerde bulunan Süheyl Baybalı 1 Haziran tarihinden itibaren yürürlüğe giren eşdeğer parça ile ilgili tebliğin Hazine Müsteşarlığı tarafından sigortacılık uygulamaları için yayınlanmış bir genelge olduğunu, bu genelge kapsamında testleri gerçekleştirmek üzere TSE görevlendirilmiş durumda olduğunu belirtmiştir. Sigorta kapsamında alınan eşdeğer parça veya Türkiye’de dağıtılan, satılan eşdeğer parça toplam yenileme pazarının en fazla yüzde 10’unu oluşturur durumda olduğu, yüzde 90’ının bu kapsamda bulunmadığını belirtmiştir. Ayrıca, bu genelge kapsamında 20 tane parçanın 4-5 tanesi aksam tip onayı gerektiren parçalar, diğer parçaların ise aksam tip onayı gerektirmeyen kaporta parçaları ve benzeri parçalar olduğunu ifade etmiştir. Aksam tip onayı gerektiren parçalarda asgari standartlara göre test gerçekleştirilmesi üzerine TSE’nin planlaması olduğunu bilgisini paylaşmış, aksam tip onayı olmayanlarda ise hangi testlerin gerçekleştirileceğinin belirlenmesi söz konusu olduğunu ifade etmiştir.

Eşdeğer parça uygulamasına ilişkin değerlendirmelerini paylaşan Meclis Başkanı, yeni uygulamanın doğru bir şekilde işlemesine değinen, uygulamada standart olmasının özellikle ürünlerde ‘e standardının’ uygulanmasının önemini vurgulamıştır.

4. TSE Test Pisti ve Ar-Ge Merkezleri Hakkında Bilgilendirme ve Değerlendirme

TSE Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Vedat Demir, TSE’nin gümrüklerdeki işlemlerde yazılım çalışması gerçekleştirdiği ve dijitalleşme ile işlemlerin sanal ortamdan yetkililer tarafından izlenme olanağının sağlanacağı bilgisini paylaşmıştır.

Bursa Yenişehirde avan proje ihalesine çıkılan arazide devam eden test merkezi çalışmalarına ilişkin bilgilendirmelerde bulunan Demir, bu projelerin değerlendirmesi süresinde kullanıcılar olduklarından dolayı sektörün derneklerinde dahil olacağı bir komisyon kurmayı arzu ettiklerini belirtmiştir. Sektörden gelen istekleri değerlendirdiklerini, bu istekler arasında ivedi olarak lastik ve fren testleri ile ilgili taleplerin olduğunu ifade etti. Fren pisti çalışmalarının başladığını, proje aşamasının bittiğini ve teknik şartnamelerle ilgili çalışmalarında en kısa sürede biteceğini belirtmiştir.

Test pisti ile beraber mevcut test laboratuvar ve sektörün test imkanlarını da Meclis Üyeleri tarafından değerlendirilmiştir. Ülke kaynaklarının doğru kullanılması, mükerrer yatırımlardan kaçınılması için özel sektörün sahip olduğu test ve laboratuvar imkanlarından yararlanılması kamu-özel tüm taraflarca kabul edilmiş olduğu, örnek olarak; TOSB’ da mevcut OTAM, ESİM ve kurulmakta olan TOSB Otomotiv Test laboratuvarlarında yararlanılması, aydınlatma konusunda FARBA, radyatör konusunda KALE OTO RADYATÖR gibi kuruluşların laboratuvarlarından da istifade edilmesi paylaşılmıştır. Böylece, hem mevcut yapılmış olan yatırımların değerlendirilmesi hem de test merkezine yeni alımlar masraflar oluşmaması gerektiği vurgulanmıştır.

Meclis Başkanı bu hususta sektörel dernekler ve TSE'nin bir araya gelerek, piyasada firmalarda ve bağımsız yerlerde ne gibi laboratuvarlar ve test gerçekleştirilmesi için ne gibi imkanlar var bir envanter çalışması yapılmasını önermiştir.

Ayrıca, TSE'nin çalışmaları hakkında görüşlerini paylaşan Meclis Başkanı, TSE'de belli bir oranda gerçekleşen organizasyonel değişimin sanayicinin menfaatine olacağına inandıklarını ve sektörün TSE'den beklentilerinin pozitif yönde artarak sanayi -TSE işbirliği ile verimliliği artırma yönünde sektörü büyütmeyi arzuladıklarını ifade etmiştir.